

Des del carrer

La Glòria ha tornat de Lituània amb la motxilla plena d'aquelles lliçons que no s'aprenen en els llibres.

El camp de treball a Kretinga, juntament amb 75 joves estudiants més, ha estat un curs intensiu d'humanitat, on el descobriment més gran ha estat adonar-se que la felicitat radica en l'oblit d'un mateix. Va marxar carregada d'ideals, amb el desig de donar molt als altres, i ha tornat amb la sensació d'haver rebut un gran tresor.

Glòria Moreno ha participat aquest estiu en un camp de treball a Lituània

«La veritable felicitat radica a oblidar-se d'un mateix»

—Què has portat de Lituània, a més de cansament, que t'hagi com-mogut especialment?

—La llista de «tresors» és ben llarga, però crec que essencialment, aquesta experiència ha capgirat molts dels valors que fins ara imperaven en la meua vida. D'una banda, els lituans m'han ajudat a valorar més tot allò que tinc: des de poder comptar amb les necessitats bàsiques cobertes fins a estudiar una carrera i gaudir d'un munt d'alternatives culturals i lúdiques... Però de l'altra, he après que tots aquests avantatges no serveixen per a res si no són un vehicle per estimar les persones. Els lituans amb què he estat no gaudeixen de totes les possibilitats que a mi em brinda la vida. Malgrat això, la seva felicitat sembla molt més plena perquè les relacions entre les persones no són interessades, sinó confiades i sinceres; en definitiva, autèntiques. Lituània m'ha ensenyat que allò que veritablement importa és estimar les persones.

—Amb una experiència així, et deu haver costat tornar.

—M'ha costat molt, però també presento que una experiència com aquesta ha de portar a actuar en conseqüència. Per aquesta raó, m'he proposat portar a la pràctica aquests ideals tan enlluernadors, aquí i ara. Tinc ganes de compartir més amb les persones que quotidiana-

ment m'envolten, mirar-les als ulls, saber escoltar... Voldria dur a terme allò que he vist fer a Lituània amb tanta naturalitat. També torno amb una nova empena per continuar amb l'acció social al barri del Raval de Barcelona. I és que al nostre país, també hi ha persones que viuen en circumstàncies molt semblants a les dels lituans.

—Per què vas decidir emprendre l'«aventura» lituana?

—Quan jo tenia 14 anys, solia col·laborar en les activitats de voluntariat que es duïen a terme a Isard, un centre de l'Opus Dei a Igualada. Aquestes experiències em van ensenyar que quan em dono als altres és quan sóc més autènticament feliç. Quan em vaig assabentar del camp de treball a Lituània, vaig córrer a apuntar-m'hi. Hi anava amb l'afany idealista de transformar el país. Pensava que, després de la nostra estada, la gent notaria alguna mena de canvi. Però qui va notar el canvi vaig ser jo. Jo havia intentat sortir de mi mateixa, donant el meu temps, la meua energia i alegria, però el regal que vaig rebre a canvi va ser molt més gran. Lituània va obrir els meus ulls a una nova panoràmica de la vida. Vaig descobrir que la veritable felicitat radica a oblidar-se d'un mateix i donar-se als altres desinteressadament.

—Quina realitat us va trobar a

Lituània?

—El camp de treball va tenir lloc a Kretinga, ciutat situada al nord-oest del país, molt a prop de la costa bàltica. Ens vam centrar en tres activitats bàsiques: animar i visitar els avis i malalts d'un asil, passar el temps amb els nens i nenes de l'orfenat i donar classes d'espanyol (i una mica de català) als joves de la ciutat.

Volíem sobretot alegrar les persones que es troben soles i desamparades a la vida, ja sigui per malaltia, soledat o problemes familiars. La música ha estat un dels vincles d'unió imprescindibles en la nostra tasca, per la distància idiomàtica. Tot i això, hem comptat amb la col·laboració de voluntàries lituanes que ens traduïen a l'anglès tot allò que els avis o els nens i nenes ens explicaven.

—Segur que ells també van quedar molt contents...

—Precisament una altra de les lliçons a aprendre dels lituans és la seva gran capacitat d'agraïment. Per exemple, un dia, l'Anna, l'Andrea i jo vam entrar al menjador de l'asil cantant i tocant la guitarra. Quan encara no havíem acabat la primera cançó, se'ns va apropar un avi i ens va oferir a cada una un tros de pa i mantega. Darrere d'ell van anar passant tots i, d'un en un, ens anaven oferint part del seu sopar.

Samuel Gutiérrez

Aquisgrà, capital mundial de la pau

La setmana passada la Comunitat de Sant Egidi va organitzar la seva trobada interreligiosa anual a la ciutat alemanya d'Aquisgrà. Durant els tres dies que va durar, diversos representants de diferents religions —sobretot cristians, jueus, musulmans, budistes i hinduistes— van debatre sobre el diàleg interreligiós. També es va parlar, coincidint amb el segon aniversari dels atemptats de l'11 de setembre als Estats Units, de la necessitat de la pau mundial, i del paper que hi pot tenir la religió. A part de la voluntat de pau i de diàleg que s'ha manifestat aquests dies, voluntat compartida ben explícitament pel mateix Papa, la trobada d'enguany de Sant Egidi té una peculiaritat que no pot passar desapercebuda: el lloc on s'ha celebrat, Aquisgrà. S'hauria pogut triar altres ciutats d'Alemanya de molt més pes, com ara Berlín mateix, la nòrdica Hamburg, Munic —la capital del sud— o l'econòmica Frankfurt. Què representa l'avui modesta ciutat d'Aquisgrà? Aquesta població del cor d'Europa i a tocar de Bèlgica i Holanda va ser fa més de mil anys la capital de l'imperi de Carlemany, que abraçava bona part de l'Europa occidental. Aquell va ser el primer intent, posteriorment fallit, d'unir els diferents pobles cristians d'aquesta part d'Europa i donar-los estabilitat i pau després de l'ensulsiada de l'imperi romà d'occident. Encara avui Aquisgrà representa clarament una Europa diversa però unida i amb els valors cristians com a referència.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

El missatge d'Albert Maréchal (1)

Justament quan s'escau el cinquantè aniversari dels inicis, a Barcelona, de l'Acció Catòlica Obrera (ACO), les Publicacions de l'Abadia de Montserrat ens ofereixen el llibre *Albert Maréchal. Un itinerari sacerdotal*, en versió catalana de Leonard Ramírez. El traductor ha estat, alhora, un dels iniciadors d'aquell moviment i un amic constant de l'abbé Maréchal. Però no és només això: el mateix abbé ha de ser comptat entre els fundadors de la nostra ACO. El seu carisma va determinar-ne la primera orientació i encara hi és perceptible avui. M'ha sorprès, per cert, que l'equip suís que ha confeccionat el llibre no reculli i ni tan solament esmenti aquesta projecció de Maréchal en el nostre país. Tret d'això, trobo perfecte el seu retrat espiritual i pastoral de l'abbé.

Albert Maréchal va néixer el 1896, a Collex-Bossy (Suïssa d'expressió francesa), i va rebre l'ordenació sacerdotal el 1921. És enviat a fundar una nova parròquia, a la qual ell donarà el nom significatiu de Santa Maria del

Poble, en un barri obrer i semirural de la perifèria de Ginebra. El 1932 serà un any decisiu per a ell: coneix, l'abbé Guerin, fundador de la JOC francesa, que ha anat a parlar sobre la joventut treballadora als sacerdots de l'Alta Savoia. En el tren de tornada, Maréchal diu als seus companys: «És el que ens cal.» Al cap de poc, és nomenat consiliari de la JOC que acabava de néixer. Ben aviat coneixerà Cardijn i s'integrarà, amb accent propi, en aquella admirable constel·lació de consiliaris i de militants obrers que creaven aleshores un nou estil de pastoral popular.

El missatge que ens ha deixat Albert Maréchal és ric. N'esmentaré només alguns aspectes notables. Aquests i d'altres el lector del llibre els hi trobarà exposats amb amplitud.

Subratllo, en primer lloc, la importància del diàleg com a forma d'evangelització. Diàleg de persona a persona, que té en compte tota la realitat de cada u, la globalitat de la seva vida. Quantes hores del seu temps hi va dedicar Maréchal? El 1972 anota: «A seixanta-sis anys, deixo el ministeri actiu, però com que els dos terços de la meua vida han estat consagrats als indispensables contactes personals, també m'acompanyen en la meua jubilació.»

És amb aquest diàleg personal que aconseguix un progressiu procés d'interiorització. «La persona es fa —diu Maréchal— construint-se ella mateixa. La puc ajudar fent-li preguntes... perquè superi la dispersió i s'interessi pel que passa al fons obscur del seu interior.»

Val a dir que aquest no és un procés que tanqui. Al contrari, obre la persona: «Quan ets veritablement tu mateix assumeixes tota la realitat de la teua vida, i de les teves relacions; perceps nous motius per viure; i la presència invisible, però real, d'un Altre.» Aleshores descobreixes que cal bastir «un món de diàlegs. Altrament el món es perd, i nosaltres amb ell.»

Ara mateix

Rauxa

Des del carrer

L'home del segle XXI està ferit interiorment. Viu de pressa i no integra les experiències viscudes. Davant d'aquesta realitat, ben palesa al nostre voltant, els cristians comptem amb una medecina revolucionària: l'Amor de Jesús. Aplicar-la és el gran objectiu del Centre de Creixement i Recuperació Psicoespiritual Nostra Senyora de Montserrat, una organització catòlica amb seu a Barcelona (c/Encarnació, 62-64) que uneix tècniques terapèutiques amb la pregària cristiana. El proper 7 d'octubre engeguen un taller sobre «Les ferides de la vida. Què són, com afecten la nostra vida i com podem treballar amb elles». Les persones interessades poden adreçar-se al tel. 617 503 838 o a www.ccrep-montserrat.org.

Lorena Reyes, directora del Centre de Creixement i Recuperació Psicoespiritual Nostra Senyora de Montserrat

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

El missatge d'Albert Maréchal (i 2)

«Un món de diàlegs»... aquest era el gran somni de Maréchal, ja en la seva joventut. Diàleg, en primer lloc, entre Església i món real, especialment el món obrer, el món dels pobres... Quan és rector de Santa Maria del Poble —anys trenta— s'adona del risc que la vida parroquial separi els feligresos del món obrer al qual pertanyen. «Aquests joves que em fan confiança», diu, «voldria que portessin aquesta amistat als seus ambients de treball i de vida. A mi em semblava normal, però a ells els semblava impossible». Aleshores decideix endinsar-se en la realitat obrera per tal d'introduir-hi l'Evangeli, no pas com un camí paral·lel, sinó com un llevat que ho penetra tot i li dona un sentit nou. «Vaig sentir que la meua vocació era anar amb ells...» «En realitat», continua, «no anava cap al desconegut perquè començava a conèixer i a estimar el que buscava: l'home en el seu interior. Descobria, al mateix temps, que el món del cor i el món de la realitat social, lluny d'oposar-se, s'atreien l'un a l'altre per donar pas a l'home en ell mateix i en el seu ambient de vida. Solament després, al llarg dels anys, se'm revelaria l'amplitud d'aquesta unitat.»

A partir d'aquestes experiències, Maréchal assolirà la desitjada integració dels diversos sectors de la vida de cadascú que, generalment, apareixen desconectats, dispersos. Així farà emergir l'interior, tan sovint reprimat, de la persona —sentiments, il·lusions, temors— i el posarà en relació dialèctica amb el seu exterior. Superarà una visió evasiva i individualista de la fe, i resituarà la salvació cristiana en el terreny de la vida humana i de la història. L'instrument concret d'aquesta pedagogia serà la revisió de vida. Cardijn, fundador de la JOC (Joventut Obrera Cristiana), havia introduït aquest mètode pastoral que comportava dues novetats. La primera, que procedia de

Ara mateix

manera inductiva: no partia d'una exposició doctrinal per aplicar-la després a la realitat, sinó que arrencava dels fets de la vida de cada dia, amb la seva llum i les seves ombres, amb els seus interrogants i les seves indigències... i en cercava la resposta en l'Evangeli. La segona, que feia pedagogia activa: la formació no era entesa com una fase prèvia teòrica, sinó que anava sorgint de l'acció, revisada, contrastada, reflexionada, il·luminada per la fe. A partir d'aquí, Maréchal enriquirà la revisió de vida, la portarà als adults de l'ACO (Acció Catòlica Obrera), i en farà una veritable espiritualitat. El seu llibre *La revisió de vida* ha transcendit del marc inicial de l'acció catòlica i ha arribat a nombrosos grups cristians, a congregacions religioses, a preveres i a seminaris...

El més admirable de l'abbé Maréchal és que va mantenir l'esperit de revisió i d'autocrítica fins a l'últim moment. El 1994, als seus 98 anys, fa una mirada retrospectiva al temps viscut, analitza les insuficiències i les deformacions que, en determinats moments, ha sofert la pràctica de la revisió de vida, s'adona dels nous reptes... i proposa «tornar a començar una nova revisió de vida», tot assenyalant-ne les línies. Morirà, amb plena lucidesa, un any després. Ens resten, però, el seu gran exemple i el seu missatge.

«Jesús és el millor antidepressiu»

—Què és una ferida interior?

—Una ferida interior és quan una experiència dolorosa no ha pogut ser exterioritzada i queda atrapada a dins nostre. En lloc d'acollir i atendre allò que ens ha fet mal, fugim, li donem l'esquena, com si no existís, però hi és, i tard o d'hora es manifesta d'alguna manera. Atrapat al nostre interior és com si la ferida s'infectés i arriba un moment en què aquests sentiments amagats, inconscients, supuren i ens fan molt més mal.

—Són freqüents aquestes ferides?

—Qualsevol persona porta ferides atrapades a dins que ens condicionen el dia a dia. L'home actual viu d'una manera molt ràpida i no interioritza ni integra les seves experiències viscudes, especialment les doloroses. Les ferides queden tancades i no es guareixen. Moltes vegades tot és inconscient i arrosseguem les ferides durant anys sense adonar-nos-en fins que arriben les conseqüències.

—Conseqüències greus?

—A més de projectar cap els altres els sentiments atrapats a dins, és freqüent que aquests sentiments puguin esdevenir una malaltia somàtica, com una ansietat, nervis, depressions, angoixes... Si no s'atén la part interior d'aquestes ferides emocionals poden sorgir amb força

en forma d'addiccions com la droga, l'alcohol o qualsevol altra cosa... Són les malalties del segle XXI.

—Què fan des del seu centre per guarir aquestes ferides?

—A través de tallers i cursos, intentem bàsicament que la persona es faci conscient de les ferides que té i trobi les seves arrels. A partir dels temes tractats als cursos, que tenen a veure amb aquestes ferides, cada persona descobreix els aspectes que necessita treballar. Un cop s'han localitzat, es prega de manera específica i personalitzada segons cada persona. Juntament amb la pregària, però, per processar i guarir aquests sentiments dolorosos, oferim eines psicològiques i terapèutiques adaptades per a la vida cristiana.

—Com a terapeuta, creu seriosament que la pregària pot ajudar a guarir aquestes ferides?

—És fonamental! En això es basa l'èxit del que fem. El secret és portar l'amor de Jesús cap a aquella ferida. Ell es fa present on la persona està mancada d'amor i la restitueix amb el seu amor. Jesús salva. Això ho tenim comprovat al 100%. Cada vegada hi ha més psicòlegs i psiquiatres cristians que uneixen la pregària a la seva teràpia. I hi ha molts articles científics que parlen de l'efecte

de la pregària en els pacients. I és que, en definitiva, Jesús és l'únic capaç de guarir i restaurar les nostres vides. Ell és el nostre Salvador, nosaltres només apliquem aquest principi.

—Sense Jesús no hi ha guariment?

—Només el fet de fer-se conscient i processar aquests sentiments ja és un pas molt important. Després, però, cal que la mà de Déu entri i ompli aquell buit de dolor, de pena, de ràbia... Sense l'amor de Déu jo crec que la ferida no es guareix del tot. En una època marcada per les malalties dels sistema nerviós jo crec que Jesús es el millor antidepressiu.

—Una medicina barata i a l'abast de tothom...

—Estic convençuda, com a cristiana i com a terapeuta, que el procés de guarició interior i el de conversió van íntimament units. El fruit final dels nostres tallers vol ser la trobada personal amb Jesús, Aquell qui és l'Amor i l'únic que pot omplir les nostres buidors. Quan parlo, però, de trobada personal, vull dir experiència vital, no racional. La persona que vingui al nostre centre ha d'estar oberta al descobriment de Jesús. És l'únic requisit, tot i que moltes vegades el que descobreixen no té res a veure amb el que es pensaven.

Samuel Gutiérrez

El preu del tabac

Ja fa temps que governs i institucions diverses han engegat una gran batalla contra el món del tabac. En els darrers anys en força països s'han aplicat mesures més o menys polèmiques per tal de rebaixar el tabaquisme, com ara campanyes antitabac, restricció de les àrees de fumadors en llocs públics o fins i tot denúncies contra les empreses tabaqueres. Més recentment s'ha decidit que tots els paquets de cigarretes han de portar en lletres ben grosses missatges breus i contundents que adverteixin de la perillositat de fumar. I la darrera de totes les mesures ha vingut de la Comissió Europea, que a partir de l'octubre de l'any vinent permetrà que els paquets de tabac també duguin imatges impactants dels efectes nocius de fumar. Que el tabaquisme és un hàbit perjudicial és una cosa ben sabuda. Al començament de setembre la revista mèdica *The Lancet* publicava un estudi en què s'afirmava que el nombre de morts anuals al món a causa del tabaquisme és de gairebé 5 milions. Les xifres, doncs, confirmen que cal combatre l'hàbit de fumar. Però unes altres xifres —menys difoses— ens diuen que des de fa uns anys les despeses dels estats en sanitat per pal·liar el tabaquisme són molt superiors als ingressos que generen els impostos sobre aquest producte. No cal ser gaire malpensat per comprendre que són aquestes despeses les que han fet que les nostres institucions s'interessessin per la salut dels fumadors. Els efectes nocius del tabac que amoinen de debò són de caire econòmic.

Eduard Brufau

Rauxa